

NVE
v/ Auen Korbøl

Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Småkraft AS
Postboks 7050, 5020 Bergen
Telefon: 55 12 73 20
Telefax: 55 12 73 21
www.smaakraft.no
Org.nr.: NO984 616 155

Bergen 6. 10. 2014

Svar på høringsuttalelser til våre søknader i Lysefjorden – Nordåna, Dalaåna og Øvre Dalaåna kraftverk

Viser til høring av prosjekter rundt Lysefjorden med høringsfrist 14.2. 2014, og gir herved våre kommentarer til mottatte uttalelser.

Forsand kommune

Forsand kommune har ikke direkte gitt uttalelser til våre prosjekter, men har valgt å inngå forhandlinger om samarbeide med Småkraft AS om utvikling av fallressursen i Skurvedalen. Dette medfører at melding om Songesand kraftverk, levert av Forsand E-Verk, trekkes, og derved utgår overføring av vatn frå Daladalen.

Småkraft AS har på basis av samarbeidet utarbeidet søknad for Songesand kraftverk, som har vært på høring. Se egne kommentarer til denne

Rogaland Fylke

Fylkesrådmann er i primært bekymret for at Reiselivsnæringen, og i hovedsak på Lysefjorden, vil bli redusert på grunn av inngrep som synes fra Lysefjorden. Fylkesstyre (politisk) var delt på midten i avstemmingen, og formann sin dobbeltstemme avgjorde resultatet, som ble at Fylkesstyre går mot utbygging av Dalaåna/Nordåna.

Småkrafts kommentarer:

Småkraft mener at resultatet av avstemmingen fort kunne blitt annerledes dersom Fylkesstyre sitt beslutningsgrunnlag hadde vært mer korrekt. Det er flere feil/mangler i det grunnlaget som ble lagt frem fra Fylkesrådmannen.

Fylket har kun vurdert hovedalternativ med vei til Tuftene. Alternativet uten vei (2.7.3 i søknad) vil langt på vei imøtekomme bekymringer Fylket har for reiselivsnæringen på fjorden. Dette har de ikke vurdert.

Misforståelse om at det skal bygges vei til Skaratjørn. Terskel og inntak bygges veiløst, slik det er beskrevet i søknad (2.2.2. i søknad).

Misforståelse av at vi bruker 63% av vann i Dalaåna til kraftproduksjon (det er 63 % av naturlig vannføring i Dalaåna som renner forbi), ref. side 27 i konsesjonssøknad.

Fylkesmannen i Rogaland

Ønsker ingen utbygginger langs Lysefjorden. Det vil si de går imot Dalaåna kraftverk, mens de er positiv til Øvre Dalaåna og betinget positiv til Nordåna.

Småkrafts kommentarer:

Noen av momentene tar vi til etterretning, mens det er flere av momentene til Fylkesmannen sin uttalelse vi setter spørsmålsteget ved.

Utbyggingen av selve Nordåna berører hverken påtenkt nasjonalpark eller INON områder. Det er kun overføring av vann fra Storlitjørna til Kvernvatnet som berører påtenkt nasjonalpark og INON områder.

Hverken Dalaåna eller Skurvedalsåna er «sentrale landskapselementer» Elvene er knapt synlig fra Lysefjorden. Dette vil komme klart frem på sluttbefaring.

Kommentarer om SP-Fyljesdal er ikke så god å forstå da inngrepene her ville skjedd i et område som er mer uberørt enn det som søkes utnyttet til Dalaåna. Det ville også gitt mye mer tunellmasser. Elva fra Fyljesdalen er også vesentlig mer synlig fra Lysefjorden, enn både Dalaåna og Skurvedalsåna. Foreslår at representanter fra Fylkesmannen utdyper dette under befaringen.

Kommentarer til Fylkesmannens vurderinger av de ulike prosjektene:

Dalaåna kraftverk

FM problematiserer utbyggingen, og unnlater bl.a. å kommentere alternativet uten vei til Tuftene. Her brukes ord som «tørlegging» selv om FM godt vet at det slippes helårlig minstevassføring (mens De til Lyse sin søknad om 3 overføringer, som reelt tørlegger, ikke brukes denne type retorikk). Det problematiseres rundt tema «mulighetene for evt. fremtidig etablering av laksebestand».

FM påpeker at vi har lav minstevassføring. Dette er noe vi vil overlate til NVE å sette, utfra de forhold som faktisk er i vassdraget.

Nordåna kraftverk

FM påpeker landskapseffekter av vei opp til påhugg. I forhold til de inngrep som er/kommer i Daladalen av kraftlinjer, så vil dette være et inngrep som er lite (og svært lokalt), og som vil fort gro til etter at anleggsfasen er over. En vei vil også være til nytte for både uttak av skog, og for fot-turisme.

Overføring av Storlitjørna gir et INON-tap på ca. 3 km², påtales her, mens et tap på ca. 4 km² for Lyse sine inngrep ikke vektlegges. Vi har ikke søkt om noen regulering, så inngrepene i den uberørte naturen blir vesentlig mindre synlige enn for de 3 vatna Lyse søker om å regulere og overføre til Lyngsvatnet.

FM påpeker at vi har lav minstevassføring. Dette er noe vi vil overlate til NVE å sette, utfra de forhold som er i vassdraget. At Nordåna «nærmest tørlegges» er sterk ordbruk fra en faginnstans, når det er beskrevet at restvassføring er 25% like nedenfor terskel i Skaratjørn.

Øvre Dalaåna kraftverk

Vi oppfatter at FM er positiv til prosjektet slik det er søkt.

Lyse Elnett

Småkraft vil forholde seg til kommentarer fra Lyse Elnett, og vil koordinere oss med de når vi kommer til detaljplaner og bygging. Slik linjer og kraftstasjoner er plassert i dag er det innenfor de rammer som kreves.

Vi er enig med Lyse el-nett sin vurdering om kapasitet på transformator. Når søknad på Skurvedalen nå er redusert til 8 MVA, Øvre Dalaåna 3 MVA og Dalaåna/Nordåna 13,3 MVA blir det samla maksimalt 25 MVA.

Stavanger Turistforening

Går sterkt imot alternativ med vei ned til Tuftene. Småkraft har utredet alternativ, uten inngrep i fjellsiden ned mot Lysefjorden, og ser positivt på at Stavanger Turistforening har sett seg så godt inn i problematikken, og kommenterer dette alternativet spesielt.

Når det gjelder motstand mot Nordåna virker det mer som denne er basert på en misforståelse, da det ser ut til at det er overføringen fra Storlitjørna som er kontroversiell for turistforeningen. Dette kan avklares på sluttbefaringen.

Småkraft synes det er positivt at det inviteres til dialog rundt tiltakene, noe vi og våre grunneiere også ønsker.

Naturvernforbundet

Naturvernforbundet går imot alle prosjekter, og fokuserer på konsekvenser med tanke på en påtenkt Preikestolen nasjonalpark, at Nordåna vil forsvinne ved en utbygging, at bekken fra Storlitjørna vil forsvinne, at det ikke må bygges vei fra Kåsen og ned mot Lysefjorden, og på redusert miljøkvalitet i Dalaåna

Småkrafts kommentarer:

Preikestolen nasjonalpark er ikke en realitet. Det er langt fra tiltaksområdene i Daladalen og til Preikestolen.

Ingen av elvene/bekkene vil «forsvinne». Hydrologiske data er oppgitt for alle prosjekter.

Det er utarbeidet alternativ til vei fra Kåsen, nettopp grunna hensyn til landskap og til reiselivsnæringen på Lysefjorden.

Det brukes sterke ord om tiltakets virkning på Dalaåna som vi tviler på at Naturvernforbundet kan ha belegg for. Konsesjonssøknaden er skrevet etter gjeldende retningslinjer, og det er investert betydelig i å dokumentere konsekvenser av tiltakene.

Øyvind Sørevoll

Øyvind Sørevoll ønsker terskel og kryssingspunkt for traktor. Småkraft er positiv til dette innspillet, og henstiller til at det befares ved sluttbefaring.

Stein Erik Ansetmoen

Finner det uakseptabelt med inngrep ved Storlitjørna og Kvednavatnet, mye grunna tidligere planer om Preikestolen Nasjonalpark. Det foreligger ikke søknad om Nasjonalpark, og vi har derfor ikke tatt spesielle hensyn i så måte.

Han er også bekymret for fiskebestand i Fårestøltjørna, og ønsker utredet tiltak rundt dette. Småkraft er positiv til å diskutere avbøtende tiltak rundt fiskeliv i Fårestøltjørna, og vi foreslår at tema diskuteres under høringsbefaring.

Det er også bekymringer for dyreliv og fugleliv. Disse finner vi er tilstrekkelig utredet i selve søknaden med vedlegg.

Når det gjelder belastning på veinettet mener vi ikke dette blir noe nevneverdig problem, da mesteparten av anleggsarbeidet foregår vekke fra Fylkesveien, så belastningen blir på transport av personell og materiell. Vi vil også bruke transportmuligheter sjøveien, der dette er mulig.

Det vil ikke komme nye kraftledninger som følge av tiltaket, men isteden gi mulighet til å sanere gammel kraftforsyning fra Lysebotn til Daladalen.

Resterende uttalelser

De resterende uttalelser er enten nøytrale, eller de støtter opp under våre tiltak. Vi takker for støtte til tiltakene, men finner ikke grunn til å kommentere disse ytterligere. Vi håper at de har anledning å stille på sluttbefaringen, og delta aktivt der.

Småkrafts konklusjon

Samlet vil kraftverkene i Dalaåna og Skurvedalsåna gi en produksjon på om lag 80 GWh, som er betydelig. Konsekvenser ved tiltakene er moderate, og for landskap mener vi at høringsuttalelser til dels over-dramatiserer konsekvensene. Dette regner vi med vil komme greit fram under sluttbefaringen.

Øvre Dalaåna, Nordåna og Dalaåna kraftverk vil være viktig for å kunne realisere Helmikstølen transformatorstasjon, og derved både få bedre nett i dalen, og sanere gammel linje til Lysebotn.

Kraftverkene i Dalaåna vil med sine ca. 54 GWh være et stort tiltak, og vil gi betydelig verdiskapning både lokalt, til Forsand kommune og til Staten. Dette igjen vil være viktig for lønnsom drift av brukene i Daladalen, og derved at kulturlandskap kan holdes i hevd.

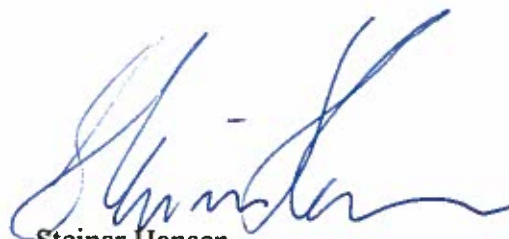
Vi mener at fordelene ved en utbygging av kraftverkene i Daladalen er større enn ulempene. Europa og Norge trenger mer fornybar energi! For å realisere en småkraftutbygging, er den avhengig av at de som innehar rettighetene til ressursene griper fatt i muligheten og iverksetter utbygging.

Småkraft har etter 42 ferdig bygde kraftverk fått god erfaring med å rydde, revegetere anleggsområder. Vi har fått positive tilbakemelding på utført arbeid og vi har fått byggeskikkpris på Oftedal i Sirdal kommune. Vi ber derfor NVE vektlegg de positive virkningene prosjektet vil medføre i den videre behandlingsprosessen.

Vennlig hilsen

Martin Vangdal
Prosjektleder konsesjon

Steinar Hansen
Prosjektutvikler.

